

Projekt

z dnia .....

zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY CZERNICA**

z dnia .....

**w sprawie ustanowienia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na lata
2023 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 17 ust.2 pkt 4, art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) uchwala się co następuje:

§1. Uchwala się Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na lata 2023- 2025 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się wójtowi gminy.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

POWZIMET
Monika Skrzypek-Palińska

UZASADNIENIE
do uchwały Rady Gminy Czernica w sprawie uchwalenia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na lata 2023- 2025

Program „Korpus Wsparcia Seniora” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Dzięki kontynuacji realizacji programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w latach 2023- 2025 w Gminie Czernica pomoc otrzymają najbardziej potrzebujący seniorzy w wieku 65 lat i więcej w postaci usługi wsparcia i poprawy bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania.

Realizacja Programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

Moduł I – angażujący do jego realizacji wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Moduł II – wspierający gminy w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych

Środki na realizację działań w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 będą pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa w wysokości 80% całkowitych kosztów realizacji zadania. Udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów.

Realizatorem programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy.

Biorąc pod uwagę powyższe przyjęcie programu osłonowego na lata 2023- 2025 jest w pełni uzasadnione.

WÓJT GMINY CZERNICA

Włodzisław Chlebosz

Załącznik
do uchwały Nr .....
Rady Gminy Czernica
z dnia .....

Program Oslonowy
„Korpus Wsparcia Seniorów”
na lata 2023- 2025

Czernica, styczeń 2023

I. Wprowadzenie

Rosnąca liczba osób w wieku 65 lat i więcej powoduje, że władze lokalne coraz częściej podejmują nowe przedsięwzięcia skierowane do tej właśnie grupy wiekowej.

Prowadzenie działań wspierających na rzecz seniorów, którzy są niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia i potrzebują pomocy w codziennej egzystencji, poprzez realizację Programu Ochrony „Korpus Wsparcia Seniorów” jest reakcją na zachodzące procesy demograficzne w Polsce, a tym samym w gminie Czernica.

II. Diagnoza

Szczególną kategorią społeczną są ludzie w podeszłym wieku, zwłaszcza od 65 roku życia. Wśród osób należących do tej kategorii, w momencie przejścia na emeryturę pojawia się m.in. pogorszenie stanu zdrowia, a co się z tym wiąże nieporadność i problemy w samodzielnym funkcjonowaniu w środowisku lokalnym.

Gmina Czernica liczy 18.259 stałych mieszkańców, w tym 2.358 osób powyżej 65 roku życia. Grupa ta stanowi 12,91 % wszystkich mieszkańców gminy. Według danych statystycznych z pomocy społecznej w 2022 roku korzystało 58 rodzin i 97 osób w rodzinie, którzy mieli 65 lat i więcej. Natomiast 51 osobom samotnym, jak i osobom pozostającym w rodzinie, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawieni udzielono pomocy w postaci usług opiekuńczych. Dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Czernica wskazują, że procedura „Niebieskie Karty” prowadzona była w 4 rodzinach, gdzie osoby są w wieku senioralnym. Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że starsi mieszkańcy gminy Czernica wymagają różnorodnego wsparcia, w szczególności społecznego, psychologicznego, wsparcia w czynnościach dnia codziennego oraz zapewnienia im bezpiecznego funkcjonowania w miejscu zamieszkania.

III. Cele programu

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie Gminy Czernica .
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia wejścia w życie programu do dnia 31 grudnia 2025 r.

2. Do programu należy zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, zgłaszające się zarówno przez ogólnopolską infolinię, jak również bezpośrednio do Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy.

3. Formy organizacji i realizacji usługi wsparcia:

- poprzez zlecenie realizacji usługi wsparcia organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie organizacji i koordynacji realizacji programu w ramach tzw. pomocy sąsiedzkiej przez osoby zamieszkujące w najbliższej okolicy osób wymagających wsparcia,
- samodzielnie, tj. przez pracowników ośrodka pomocy społecznej i/lub organizację i koordynację prac wolontariuszy (na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 44 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie),
- poprzez zakup obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa zakupionych przez gminę w ramach realizowanego programu.
- poprzez zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi, przy czym dopuszcza się zakup innego niż opaski, urządzenia bezpieczeństwa.

4. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki ponosi gmina w związku z organizacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu, jak również wydatek, jaki ponosi gmina w związku z zakupem opasek lub innego urządzenia bezpieczeństwa oraz obsługi systemu.

5. Poprzez realizację programu należy w szczególności rozumieć: zorganizowanie, realizację i koordynację programu w gminie Czernica, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

Moduł I, angażujący do jego realizacji wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Moduł II, mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na

odległość”.

Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie przez Gminę Czernica i wolontariuszy będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają możliwość bezpiecznego funkcjonowania w miejscu zamieszkania.

MODUŁ I

Celem Modułu I jest zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Czernica.

W realizację Modułu I należy zaangażować wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, przez codzienne świadczenie pomocy osobom potrzebującym wsparcia.

Opis usługi wsparcia

1. Wsparcie społeczne:

- uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów, itp.),
- informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów.

2. Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:

- pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
- pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Federacji Polskich Banków Żywności, Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas
- zakup i dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- zakup oraz dostarczanie seniorom ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł, wsparcie seniorów objętych usługami w ramach Modułu I programu w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
  - wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora, dowiezienie lub pomoc w organizacji transportu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,

- pomoc/towarzyszenie w zakresie realizacji recept,
- pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności- gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwiania sprawy- pomoc w dowiezieniu seniora do urzędu,
- pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora, tzw. usługi sąsiedzkie.

Adresaci Modułu I

1. Bezpośrednim adresatem Modułu I jest Gmina Czernica,
2. Adresatami pośrednimi są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu I programu:

Krok 1. Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy.

Krok 2. Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego ośrodka pomocy społecznej.

Krok 3. Pracownik ośrodka pomocy społecznej ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.

Krok 4. Pracownik ośrodka po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia.

MODUŁ II

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

Cele szczegółowe Modułu II:

Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez świadczenie „opieki na odległość” na rzecz osób starszych poprzez:

- a) dofinansowanie zakupu oraz kosztów użytkowania tzw. „opasek lub innych urządzeń

bezpieczeństwa”;

- b) dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów, edycja na rok 2022

Moduł II ma na celu wsparcie gminy w świadczeniu usług opiekuńczych na rzecz seniorów, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przy udzieleniu dofinansowania do zakupu oraz częściowego pokrycia kosztów użytkowania tzw. „opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa”

Realizacja Modułu II ma na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Adresaci Modułu II

1. Bezpośrednim adresatem Modułu II jest Gmina Czernica,
2. Pośrednimi adresatami są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

Krok 1. Samorząd gminy dokonuje rozeznania potrzeb seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa lub inne urządzenie bezpieczeństwa”.

Krok 2. Samorząd gminy, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa dokonuje zakupu tzw. „opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa” oraz obsługi systemu u wybranego realizatora usługi lub obsługi systemu, jeżeli dysponuje już tzw. opaską bezpieczeństwa zakupioną w ramach niniejszego programu w edycji na rok 2022.

Krok 3. Samorząd gminy koordynuje i realizuje program na terenie Gminy Czernica.

Opis usługi

W ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw.

„opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizacji opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa powinny być połączone z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej powinny być jak najprostsze w obsłudze.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarz) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

V. Finansowanie programu

1. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programie, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.
2. Wojewoda na podstawie złożonych przez gminy zapotrzebowań przekazuje tym gminom dotację na realizację programu.

VI. Ochrona danych osobowych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy jest administratorem danych osobowych w zakresie danych osobowych pozyskanych do celów realizacji programu i/lub zlecenia

udzielenia świadczenia w formie usługi wsparcia w ramach przedmiotowego programu.

VII. Monitoring programu

1. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji programu osłonowego „Korpus wsparcia seniorów” jest integralną częścią sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i zostanie przedstawione Radzie Gminy przez kierownika ośrodka w terminie do 31 marca każdego roku

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia dane, m.in.:

- rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu;
- koszt realizacji usługi wsparcia.

VIII. Realizator programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy.